

ADIZOVA NILUFAR

**OG‘ZAKI VA YOZMA NUTQNI
RIVOJLANTIRISH**

O‘QUV QO‘LLANMA

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLY TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

ADIZOVA NILUFAR

**OG‘ZAKI VA YOZMA NUTQNI
RIVOJLANTIRISH**

**Oliy o‘quv yurtlarining
60230100 - Filologiya va tillarni o‘qitish (O‘zbek tili) yo‘nalishi
bakalavriat talabalari uchun
O‘QUV QO‘LLANMA**

**”Durdona” nashriyoti
Buxoro – 2024**

UO'K 811.512.133'242(075.8)
81.2O'zb ya73

A 31

Adizova, N.

Og'zaki va yozma nutqni rivojlantirish [Matn] : o'quv qo'llanma / N. Adizova .-

Buxoro: Sadridin Salim Buxoriy, 2024.-240 b.

KBK 81.2O'zb ya73

Mas'ul muharrir:

Yo'ldosheva D. N.

BuxDU professori, p.f.n.

Taqrizchilar:

Z.T.Xolmanova

TDO'TAU professori, f. f.d. (DSc)

Axmedov A. R.

BuxDU dotsenti, f.f.n.

O'quv qo'llanma Buxoro davlat universitetining 2024-yil 2-iyuldagi 452-sonli buyrug'iga asosan nashr etishga ruxsat berildi.
Ro'yxatga olish raqami 452-79.

ISBN 978-9910-04-788-6

MUNDARIJA

Kirish.....	3
1-§. Til-millat boyligi	5
2-§. Til-tafakkur-nutq mushtarakligi	18
3-§. Nutq madaniyati	29
4-§. Nutq o‘stirish maktabda ona tili ta’limining asosiy kompetensiyasi sifatida.....	40
5-§. Ona tili o‘qitish jarayonida nutq o‘stirishning asosiy yo‘nalishlari	49
6-§. Og‘zaki nutq talablari va maktabda ona tili ta’limi	64
7-§. O‘quvchilarning og‘zaki nutqini o‘stirishga mo‘ljallangan matnlar ustida ishlash	83
8-§. Yozma nutq va uning taraqqiyoti.....	99
9-§. Ona tili mashg‘ulotlarida o‘quvchilarning yozma nutqini o‘stirishga mo‘ljallangan matnlar ustida ishlash.....	111
10-§. Ona tili o‘qitish jarayonida o‘quvchilarning diktant yozish malakalarini shakllantirish.....	132
11-§. Bayon va uning turlari. Ona tili o‘qitish jarayonida o‘quvchilarni bayon yozishga o‘rgatish	144
12-§. Insho va uning turlari	158
13-§. Ona tili o‘qitish jarayonida o‘quvchilarning insho yozish ko‘nikmalarini shakllantirish.....	185
14-§. Lug‘at va uning turlari. Ona tili o‘qitish jarayonida lug‘at va ma’lumot matnlar bilan ishlash	196
15-§. Og‘zaki nutqni mukammallashtiruvchi vositalar va uni takomillashtirish usullari	209
16-§. Tinish belgilari va ularning qo‘llanishi	218
Ilova	229
Foydalanilgan adabiyotlar	235

ADIZOVA NILUFAR

OG'ZAKI VA YOZMA NUTQNI RIVOJLANTIRISH

O'QUV QO'LLANMA

Muharrir: A. Qalandarov
Texnik muharrir: G. Samiyeva
Musahhih: Sh. Qahhorov
Sahialovchi: M. Bafoyeva

Nashriyot litsenziyasi AI № 178. 08.12.2010. Original-maketdan bosishga ruxsat etildi: 11.07.2024. Bichimi 60x84. Kegli 16 shponli. «Times New Roman» garn. Ofset bosma usulida bosildi. Ofset bosma qog'ozi. Bosma tobog'i 15,0. Adadi 100. Buyurtma №435.

“Sadriddin Salim Buxoriy” MCHJ
“Durdona” nashriyoti: Buxoro shahri Muhammad Iqbol ko'chasi, 11-uy.
Bahosi kelishilgan narxda.

“Sadriddin Salim Buxoriy” MCHJ bosmaxonasida chop etildi.
Buxoro shahri Muhammad Iqbol ko'chasi, 11-uy. Tel.: 0(365) 221-26-45

ADIZOVA NILUFAR
OG'ZAKI VA YOZMA NUTQNI RIVOJLANTIRISH

O'QUV QO'LLANMA

Muharrir: A. Qalandarov
Texnik muharrir: G. Samiyeva
Musahhih: Sh. Qahhorov
Sahialovchi: M. Bafoyeva

Nashriyot litsenziyasi AI № 178. 08.12.2010. Original-maketdan bosishga ruxsat etildi: 11.07.2024. Bichimi 60x84. Kegli 16 shponli. «Times New Roman» garn. Ofset bosma usulida bosildi. Ofset bosma qog'oz. Bosma tobog'i 15,0. Adadi 100. Buyurtma №435.

“Sadridin Salim Buxoriy” MCHJ
“Durdona” nashriyoti: Buxoro shahri Muhammad Iqbol ko'chasi, 11-uy.
Bahosi kelishilgan narxda.

“Sadridin Salim Buxoriy” MCHJ bosmaxonasida chop etildi.
Buxoro shahri Muhammad Iqbol ko'chasi, 11-uy. Tel.: 0(365) 221-26-45